

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

برگرفته از کتاب مرور " سی دوره جشنواره بین المللی فیلم فجر "

به اهتمام مسعود نجفی؛ مدیر روابط عمومی سازمان سینمایی کشور

به مناسبت چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی (۴۳)

روند جشنواره فیلم فجر طی دهه‌های اخیر

(رکوردداران بیشترین سیخ بلورین چه افرادی هستند؟)

معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: مریم عابدی

- جشنواره فیلم فجر در قبل از انقلاب جشنواره بین‌المللی فیلم تهران بود
- در این جشنواره فیلم‌های برگزیده سینمای ایران در کنار آثار سینمای بین‌المللی به رقابت می‌پرداختند.
- ۴ سال پس از انقلاب اسلامی جشنواره فیلم فجر، همزمان با روزهای دهه فجر جایگزین جشنواره بین‌المللی فیلم تهران شد.
- جشنواره بین‌المللی فیلم فجر مهمترین جشنواره سینمایی ایران است.
- تاکنون ۳۶ دوره از این جشنواره برگزار شده که آخرین آن در سال ۱۳۹۶ بود.
- جشنواره فیلم فجر، توسط بنیاد سینمایی فارابی و زیر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.
- نخستین دوره جشنواره فیلم فجر از ۱۲ تا ۲۲ بهمن سال ۱۳۶۱ به دبیری حسین و خشوری برگزار شد.
- جشنواره فجر تا سال ۱۳۷۴ فقط به تولیدات سالانه سینمای ایران می‌پرداخت. از سال ۱۳۷۴ جشنواره به صورت بین‌المللی برگزار می‌شود و علاوه بر سینمای ایران، در بخش بین‌الملل به بررسی فیلم‌هایی از سینمای جهان می‌پردازد.
- در بخش‌های رقابتی این جشنواره، شرکت کنندگان برای کسب جایزه مخصوص که «سیمرغ بلورین» نام دارد با هم رقابت می‌کنند.
- در سال ۱۳۹۳ بخش بین‌الملل جشنواره جدا شد.
- در دوره‌های مختلف برخی از برنامه‌ها و بخش‌ها و رخدادهای اضافه یا حذف شده‌است.

□ مقدمه

یکی از مهمترین رویدادهای هنری بعد از انقلاب اسلامی جشنواره‌های فجر است که در حوزه‌های مختلف از جمله سینما، تئاتر، موسیقی، تجسمی و شعر برگزار می‌شود. جشنواره فیلم فجر، به لحاظ گستردگی، فراگیری و تاثیرگذاری حوزه سینما همواره از اهمیت بسزایی برخوردار است و مردم هم خبرها و اطلاعات آن را دنبال می‌کنند و در ایام برپایی جشنواره به تماشای آثار می‌نشینند. هدف از بررسی دستاوردهای انقلاب در زمینه سینما و جشنواره فیلم فجر در چهل سال پس از انقلاب می‌تواند «فراگیری و تاثیرگذاری» این حوزه را بهتر معرفی کند؛ در این راستا گزارشی از سی و شش دوره فیلم فجر از سازمان سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همت آقایان مسعود نجفی و عشوندی و بر اساس اطلاعات موجود از کتاب «مرور سی دوره جشنواره فیلم فجر» و دریافت اطلاعات تکمیلی تهیه شده که در ادامه می‌آید.

□ جشنواره بین‌المللی فیلم قبل از انقلاب

قبل از انقلاب جشنواره بین‌المللی فیلم تهران بود که تا پیش از انقلاب ۱۳۵۷ ایران، در ایران برگزار می‌شد و در آن فیلم‌های برگزیده سینمای ایران در کنار آثار سینمای بین‌المللی به رقابت می‌پرداختند. بعد از انقلاب، این جشنواره تعطیل شد و بعد از ۴ سال جشنواره فیلم فجر، همزمان با روزهای دهه فجر جایگزین آن شد.

□ جشنواره بین‌المللی فیلم بعد از انقلاب

جشنواره بین‌المللی فیلم فجر مهمترین جشنواره سینمایی ایران است که به مناسبت پیروزی انقلاب مردمی سال ۱۳۵۷ و به یاد انقلاب، از سال ۱۳۶۱ تاکنون در میانه بهمن ماه هر سال در تهران برگزار می‌گردد. تاکنون ۳۶ دوره از این جشنواره برگزار شده‌است که آخرین آن در سال ۱۳۹۶ بود. این جشنواره توسط بنیاد سینمایی فارابی و زیر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.

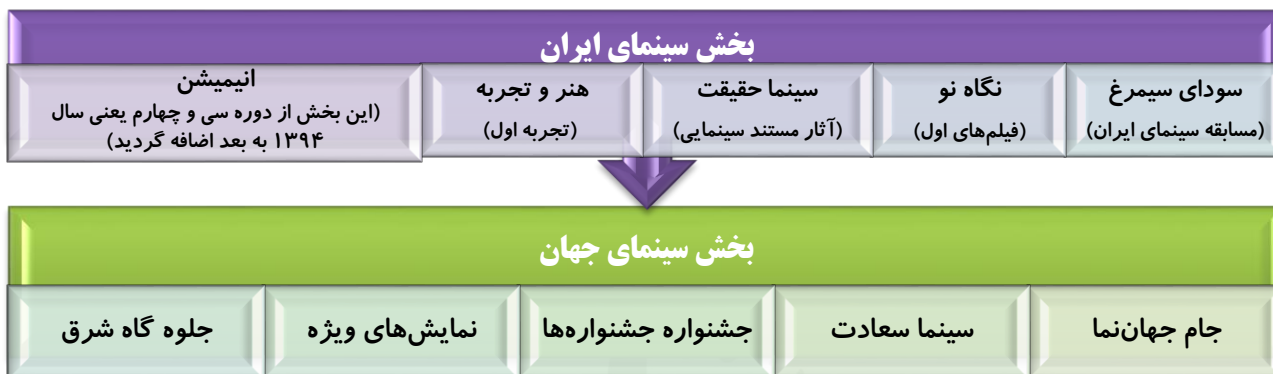
□ روند برگزاری جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

جشنواره فجر تا سال ۱۳۷۴ فقط به تولیدات سالانه سینمای ایران می‌پرداخت. از سال ۱۳۷۴ جشنواره به صورت بین‌المللی برگزار می‌شود و علاوه بر سینمای ایران، در بخش بین‌الملل به بررسی فیلم‌هایی از سینمای جهان می‌پردازد. در بخش‌های

رقابتی این جشنواره، شرکت کنندگان برای کسب جایزه مخصوص که «سیمرغ بلورین» نام دارد با هم رقابت می کنند. دیپلم افتخار و لوح زرین از دیگر جوایز این جشنواره می باشند. طی سالیان اخیر مسابقه های سینمای مستند، فیلم کوتاه و مسابقه مواد تبلیغاتی و اطلاع رسانی نیز به بخش های سینمای ایران اضافه شده است. در ابتدای جشنواره آیین بزرگداشت یک هنرمند برگزار می شود و در انتها هم جوایز ویژه و مردمی به فیلم انتخاب شده با رای مردم داده می شود.^۱ در سال ۱۳۹۳ بخش بین الملل جشنواره جدا شد.^۲

□ بخش های جشنواره

این جشنواره در دو بخش سینمای ایران و جهان فعالیت می کند؛ که هر کدام به دسته بندی دیگری تقسیم می شود.

□ تاریخچه تغییرات برنامه ها و بخش ها^۳

دردوره های مختلف برگزاری جشنواره فیلم فجر بنا به تشخیص برگزارکنندگان جشنواره برخی از برنامه ها و بخش ها و رخدادهای اضافه یا حذف شده است:

دوره	تغییرات برنامه ها و بخش های برگزاری جشنواره فیلم فجر در ادوار مختلف
دوره اول	- تغییراتی یافت نشد
دوره دوم	- تغییراتی یافت نشد
دوره سوم	- اضافه شدن بخش فیلم های اول
دوره چهارم	- جدا شدن بخش حرفه ای از بخش آماتور - برگزار شدن یک جشنواره مستقل به نام سینمای جوان - اضافه شدن بخش کودکان و نوجوانان
دوره پنجم	- اضافه شدن نمایشگاه پوسترهای سینمایی - انتشار مجله فیلم جشنواره
دوره ششم	- تغییراتی یافت نشد
دوره هفتم	- اضافه شدن بزرگداشت سینماگران معتبر خارجی - اضافه شدن بخشی با عنوان جشنواره جشنواره ها
دوره هشتم	- جدا شدن و مستقل شدن جشنواره کودکان و نوجوانان و فیلم های کوتاه و مستند از جشنواره
دوره نهم	-----
دوره دهم	-----
دوره یازدهم	-----
دوره دوازدهم	-----
دوره سیزدهم	-----
دوره چهاردهم	-----

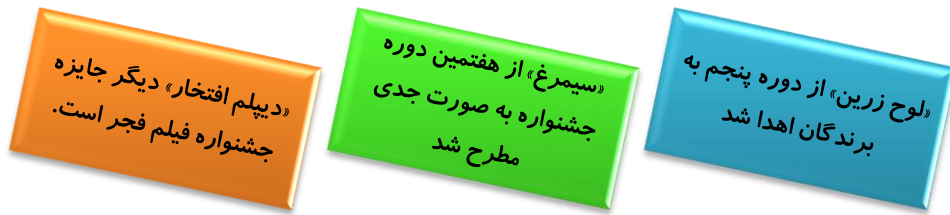
۱. «سیمرغ» دوباره بال هایش را گشود؛ پایگاه رسانه ای قانون، ۹۲/۱۱/۱۲

۲. نشست نقد و بررسی جشنواره جهانی فیلم فجر ۳۶ برگزار شد؛ سینما پرس، ۹۷/۳/۸

۳. مرور سی دوره جشنواره فیلم فجر. ۱۳۶۱-۱۳۹۰؛ به اهتمام مسعود نجفی / دوره سی و یکم تا سی و ششم سایت جشنواره فیلم فجر در ادوار مختلف

	دوره پانزدهم
	دوره شانزدهم
	دوره هفدهم
	دوره بیست و یکم
	دوره بیست و دوم
	دوره بیست و سوم
	دوره بیست و چهارم
	دوره بیست و هفتم
	دوره بیست و هشتم
	دوره بیست و نهم
	دوره سی و یکم
	دوره سی و سوم
	دوره سی و چهارم
	دوره سی و پنجم
	دوره سی و ششم^۱

۱. جشنواره فیلم فجر ۳۷ از زبان دبیر جشنواره؛ عصرایران، ۹۷/۷/۶ و اظهار نظر دو سینماگر درباره تغییرات کیفی سی و ششمین جشنواره فیلم فجر؛ باشگاه خبرنگاران جوان، ۹۶/۷/۲۰

□ سیمرغ بلورین بهترین فیلم جشنواره فیلم فجر

فیلم	سال	دوره
برنده نداشت	۱۳۶۱	۱
برنده نداشت	۱۳۶۲	۲
مترسک	۱۳۶۳	۳
برنده نداشت	۱۳۶۴	۴
پرواز در شب	۱۳۶۵	۵
پرنده کوچک خوشبختی و کانی مانگا	۱۳۶۶	۶
در مسیر تندباد	۱۳۶۷	۷
مهاجر	۱۳۶۸	۸
آپارتمان شماره ۱۳	۱۳۶۹	۹
نیاز	۱۳۷۰	۱۰
از کرخه تا راین	۱۳۷۱	۱۱
برنده نداشت	۱۳۷۲	۱۲
روز واقعه	۱۳۷۳	۱۳
پدر	۱۳۷۴	۱۴
بچه‌های آسمان	۱۳۷۵	۱۵
آژانس شیشه‌ای	۱۳۷۶	۱۶
هیوا	۱۳۷۷	۱۷
بوی کافور، عطر باس	۱۳۷۸	۱۸
باران	۱۳۷۹	۱۹
خانه‌ای روی آب	۱۳۸۰	۲۰
دیوانه از قفس پرید	۱۳۸۱	۲۱
میهمان مامان	۱۳۸۲	۲۲
خیلی دور، خیلی نزدیک	۱۳۸۳	۲۳
به نام پدر	۱۳۸۴	۲۴
روز سوم	۱۳۸۵	۲۵
به همین سادگی	۱۳۸۶	۲۶
تردید	۱۳۸۷	۲۷
به رنگ ارغوان	۱۳۸۸	۲۸
جرم	۱۳۸۹	۲۹
برنده نداشت	۱۳۹۰	۳۰
استرداد	۱۳۹۱	۳۱
آذر، شهدخت، پرویز و دیگران و رستاخیز	۱۳۹۲	۳۲
رخ دیوانه	۱۳۹۳	۳۳
ایستاده در غبار	۱۳۹۴	۳۴
ماجرای نیمروز	۱۳۹۵	۳۵
تنگه ابوقریب	۱۳۹۶	۳۶

□ سیمرغ به چه کسانی داده می‌شود

بهترین فیلم	بهترین کارگردانی	بهترین فیلمنامه	بهترین بازیگر نقش اول زن
بهترین بازیگر نقش اول مرد	بهترین فیلم‌برداری	بهترین تدوین	بهترین موسیقی متن
بهترین چهره‌پردازی	جایزه ویژه هیئت داوران	بهترین بازیگر نقش مکمل زن	بهترین بازیگر نقش مکمل مرد
بهترین صداگذاری	بهترین صداگذاری	بهترین طراحی صحنه و لباس	بهترین جلوه‌های ویژه میدانی
بهترین جلوه‌های بصری	سیمرغ زرین بهترین فیلم با نگاه ملی	سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران	

□ رکوردداران بیشترین سیمرغ بلورین

تعداد	متعلق به	رکورد بیشترین سیمرغ
۵ بار	ابراهیم حاتمی کیا	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین بهترین فیلم
۴ بار	مجید مجیدی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین کارگردانی
۴ بار	کامبوزیا پرتوی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین فیلمنامه
۴ بار	محمود کلاری	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین فیلم‌برداری
هر کدام ۴ بار	هایده صفی‌یاری حسین زندباف	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین تدوین
۸ بار	محمدرضا دلپاک	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین صداگذاری
۵ بار	جهانگیر میرشکاری	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین صداگذاری
۳ بار	جواد جلالی	رکورد سیمرغ بلورین بهترین عکس
هر کدام ۴ بار	مجید انتظامی محمدرضا علیقلی حسین علیزاده	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین موسیقی
هر کدام ۴ بار	امیر اثباتی ایرج رامین‌فر	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین طراح صحنه و لباس
هر کدام ۶ بار	عبدالله اسکندری سعید ملکان	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین طراح چهره‌پردازی
۹ بار	محسن روزبهانی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین جلوه‌های ویژه
هر کدام ۲ بار	فاطمه معتمد آریا لیلا حاتمی پروانه معصومی هدیه تهرانی باران کوثری مریلا زارعی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین بازیگر نقش اول زن
۴ بار	پرویز پرستویی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین بازیگر نقش اول مرد
هر کدام ۲ بار	نیکو خردمند فاطمه معتمد آریا مهتاب نصیرپور شبنم مقدمی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین بازیگر نقش مکمل زن
۳ بار	سعید پورصمیمی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین بازیگر نقش مکمل مرد

تعداد	متعلق به	رکورد بیشترین سیمرغ
هر کدام ۳ بار	ابراهیم حاتمی کیا کمال تبریزی اصغر فرهادی	رکورد بیشترین سیمرغ بلورین تماشاگران
۲ بار	عباس کیارستمی	رکورد بیشترین جایزه ویژه هیئت داوران

□ رده‌بندی فیلم‌ها بر اساس بیشترین سیمرغ بلورین

در بخش اصلی

۸ سیمرغ بلورین

- «پرده آخر» به کارگردانی واروژ کریم‌مسیحی محصول ۱۳۶۹ از نهمین جشنواره فیلم فجر
- «آژانس شیشه‌ای» به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا محصول ۱۳۷۶ از شانزدهمین جشنواره فیلم فجر
- «بوی کافور، عطر یاس» به کارگردانی بهمن فرمان آرا محصول ۱۳۷۸ از هجدهمین جشنواره فیلم فجر
- «دوئل» به کارگردانی احمد رضا درویش محصول ۱۳۸۲ از بیست و دومین جشنواره فیلم فجر
- «رستاخیز» به کارگردانی احمد رضا درویش محصول ۱۳۹۲ از سی و دومین جشنواره فیلم فجر

۷ سیمرغ بلورین

- «سگ‌کشی» به کارگردانی بهرام بیضایی محصول ۱۳۷۹ از نوزدهمین جشنواره فیلم فجر
- «باران» به کارگردانی مجید مجیدی محصول ۱۳۷۹ از نوزدهمین جشنواره فیلم فجر
- «ابد و یک روز» به کارگردانی سعید روستایی محصول ۱۳۹۴ از سی و چهارمین جشنواره فیلم فجر (بعلاوه دو سیمرغ بلورین بهترین فیلم و بهترین کارگردانی در بخش نگاه نو)

۶ سیمرغ بلورین

- «سرزمین خورشید» به کارگردانی احمد رضا درویش محصول ۱۳۷۵ از پانزدهمین جشنواره فیلم فجر
- «هیوا» به کارگردانی رسول ملاقلی‌پور محصول ۱۳۷۷ از هفدهمین جشنواره فیلم فجر
- «خانه‌ای روی آب» به کارگردانی بهمن فرمان آرا محصول ۱۳۸۰ از بیستیمین جشنواره فیلم فجر
- «خیلی دور، خیلی نزدیک» به کارگردانی رضا میرکریمی محصول ۱۳۸۳ از بیست و سومین جشنواره فیلم فجر
- «خون‌بازی» به کارگردانی رخشان بنی‌اعتماد محصول ۱۳۸۵ از بیست و پنجمین جشنواره فیلم فجر
- «چ» به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا محصول ۱۳۹۲ از سی و دومین جشنواره فیلم فجر

۵ سیمرغ بلورین

- «مهاجر» به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا محصول ۱۳۶۸ از هشتمین جشنواره فیلم فجر
- «هامون» به کارگردانی داریوش مهرجویی محصول ۱۳۶۸ از هشتمین جشنواره فیلم فجر
- «مسافران» به کارگردانی بهرام بیضایی محصول ۱۳۷۰ از دهمین جشنواره فیلم فجر
- «ناصرالدین‌شاه آکتور سینما» به کارگردانی محسن مخملباف محصول ۱۳۷۰ از دهمین جشنواره فیلم فجر
- «روز واقعه» به کارگردانی شهرام اسدی محصول ۱۳۷۳ از سیزدهمین جشنواره فیلم فجر
- «من، ترانه ۱۵ سال دارم» به کارگردانی رسول صدرعاملی محصول ۱۳۸۰ از بیستیمین جشنواره فیلم فجر
- «خیلی دور، خیلی نزدیک» به کارگردانی رضا میرکریمی محصول ۱۳۸۳ از بیست و سومین جشنواره فیلم فجر
- «به همین سادگی» به کارگردانی رضا میرکریمی محصول ۱۳۸۶ از بیست و ششمین جشنواره فیلم فجر
- «جرم» به کارگردانی مسعود کیمیایی محصول ۱۳۸۹ از بیست و نهمین جشنواره فیلم فجر
- «روزهای زندگی» به کارگردانی پرویز شیخ‌طادی محصول ۱۳۹۰ از سی و امین جشنواره فیلم فجر
- «رخ دیوانه» به کارگردانی ابوالحسن داوودی محصول ۱۳۹۳ از سی و سومین جشنواره فیلم فجر
- «ماجرای نیمروز» به کارگردانی محمدحسین مهدویان محصول ۱۳۹۵ از سی و پنجمین جشنواره فیلم فجر

□ دبیران جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

اولین دوره جشنواره فیلم فجر در سال ۱۳۶۱ به دبیری حسین و خشوری برگزار شد

در دوره دوم این جشنواره نامی به عنوان دبیر مشاهده نمی‌شود و کار به صورت گروهی انجام شده‌است.

سید محمد بهشتی از جشنواره سوم تا دوازدهم دبیر این رویداد سینمایی بوده‌است.

عزت‌اله ضرغامی در دوره‌های سیزدهم و چهاردهم.

سیف‌اله داد نیز از دوره پانزدهم تا نوزدهم دبیر این جشنواره بوده‌است.

جشنواره بیستم و بیست و یکم را محمدمهدی عسگرپور به عنوان دبیر مدیریت کرد.

علیرضا رضاداد از جشنواره بیست و دوم تا بیست و پنجم را مدیریت نمود.

مجید شاه حسینی هم دبیر دوره‌های بیست ششم و بیست و هفتم بوده‌است.

دوره بیست و هشتم و بیست و نهم نیز به دبیری مسعود شاهی برگزار شد.

محمد خزاعی دبیر دوره سی ام و محمدرضا عباسیان دبیر دوره سی و یکم جشنواره بوده‌اند.

دوره سی و دوم نیز مجدداً علیرضا رضاداد دبیر گذشته جشنواره، به عنوان دبیر انتخاب شد.

محمد حیدری در سال ۱۳۹۴ به عنوان دبیر سی و چهارمین و سی و پنجم جشنواره فیلم فجر منصوب شد. دو دوره مدیریت او از جمله تخصصی‌ترین و پرشورترین دوره‌های جشنواره فیلم فجر بودند.

ابراهیم داروغه زاده دبیر جشنواره سی و ششم و سی و هفتم جشنواره فیلم فجر

□ بخش بین‌الملل جشنواره فیلم فجر

بخش بین‌الملل جشنواره فیلم فجر نیز به صورت جداگانه بعد از بخش جشنواره سینمای ایران در پنج بخش مختلف برگزار می‌شود. به جز سیمرغ بلورین که برای بهترین فیلم اهدا می‌شود، سیمرغ سیمین برای دیگر رده‌های جشنواره اهدا می‌شود. جایزه محمد امین و جایزه بین‌المذاهب از دیگر جوایز این جشنواره است.

□ میهمانان جشنواره فیلم فجر

در دوره‌های مختلف جشنواره فجر سینماگران صاحب سبک و بزرگی از جمله کوستا گاوراس، فرانچسکو رزی، کژیشتف زانو سی، رابرت چارتوف، بروس بر سفورد، آگنی‌شکا هولاند، شیام بنگال، بلا تار، یان تروئل، آندری زویاگینتسوف، رستم ابراهیم‌بیگف، تتو آنگلوپولوس، ماریو مونیچلی، نوری بیلگه جیلان، مصطفی عقاد، لوران کانتته، سمیح کاپلان‌اوغلو و داریوش خنجی در جشنواره فجر حضور داشته‌اند.

❑ مشکلات و حاشیه‌های جشنواره فیلم فجر

برگزاری جشنواره بین‌المللی فیلم فجر حاشیه‌هایی هم دارد که به ماهیت این جشنواره؛ که مهم‌ترین محفل رقابتی سینمای ایران است، بازمی‌گردد و بخش مهم‌تر آن به نداشتن دبیرخانه دائمی و حضور نیافتن استخوان‌خردکرده‌های سینما در دبیرخانه جشنواره است.

و دیگر اینکه جشنواره فجر باید زودتر از اینها معیاری می‌شد برای سنجش رشد و پیشرفت سینمای سالم ایران که پس از پیروزی انقلاب متولد شد و اگر این اتفاق نیفتاد به دلیل همان آزمون-خطاهایی است که به واسطه تغییر و تحولات سینمایی مدام رخ داد.^۱

دیگر مشکلات جشنواره فیلم فجر از زبان منتقدان فجر

شاهین امین

مستأجر بودن جشنواره فجر بعد از ۳۷ دوره برای جامعه هنر ما شرم آور است.

محمود گبرلو، مجری تلویزیون و داور جشنواره فیلم فجر:

- جشنواره به فضای خوشگذرانی تبدیل شده است / جشنواره هویت خود را فراموش کرده است.
- در سینمای امروز همه توایین، سازش کاران و پروژه بگیران سینما را به دست گرفته اند.

بهروز افخمی، بازیگر، فیلمبردار...:

• از بین رفتن دوره ای سینمای ما توسط سینماگران پر مدعای کم مایه.

مهدی شیخ صراف، منتقد سینما:

- تردد دولت‌ها مهمترین آفت جشنواره‌های فیلم است.
- نجات بلا تکلیفی جشنواره مستلزم ثبات مدیریت و راهکار حل تمایزات میان شکل جشنواره‌ها و تعداد داورها است.

محمد تقی فهیم، منتقد سینما:

- در سینمای امروز همه توایین، سازش کاران و پروژه بگیران سینما را به دست گرفته اند.
- نبود انسجام در دیدگاه و سیاست‌های مناسب منجر به بی‌هیجان فیلم‌ها برای مخاطب اصلی سینما می‌شود.

❑ ترین‌های سیمرغ بلورین^۲

یک سیمرغ و دو بازیگر

بهترین بازیگر نقش اول زن؛ برای نخستین بار دو نفر به صورت مشترک سیمرغ را دریافت کردند. "لیلا حاتمی" برای "رگ خواب" و "مریلا زارعی" برای "زیر سقف دودی" به طور مشترک جایزه را از آن خود کردند.

۱. آیا خانه سینما متولی جشنواره فیلم فجر خواهد شد؟؛ مشرق، ۹۶/۴/۱۳

۲ - آماری جالب از جشنواره فیلم فجر؛ میزان، ۹۵/۱۰/۲۹

جوانترین بازیگر مرد

- پرویز پرستویی اولین جوانی بود که جایزه سیمرغ گرفت. او در ۲۸ سالگی به خاطر بازی در فیلم دیار عاشقان از دومین جشنواره فیلم فجر در سال ۱۳۶۲ سیمرغ گرفت.
- مهدی اسدی در ۱۲ سالگی دیپلم افتخار را برای بازی در فیلم بهار گرفت تا در دوره چهارم ۱۳۶۴ جوانترین بازیگری باشد که تا کنون روی سن رفته است .
- از دوره شانزدهم ۱۳۷۶ تا بیست و سوم ۱۳۸۳ حداقل یک بازیگر زیر سی سال بوده که سیمرغ گرفته است .

جوانترین بازیگری

- جوانترین بازیگری که سیمرغ نقش اول را گرفته حسین عابدینی است. او به خاطر بازی در فیلم "باران" در ۲۰ سالگی سیمرغ دوره نوزدهم ۱۳۷۹ را گرفت.
- بهرام رادان با گرفتن سیمرغ دوره بیست و دوم ۱۳۸۲ برای فیلم "شمعی در باد" دوم است .

جوانترین بازیگر زن

- جوانترین بازیگر زنی که سیمرغ بازیگر اول را گرفته "ترانه علیدوستی" است. او در ۱۸ سالگی برای بازی در فیلم من "ترانه ۱۵ سال دارم" سیمرغ دوره بیستم در سال ۱۳۸۰ را گرفت
- باران کوثری در ۲۱ سالگی در دوره بیست و پنجم ۱۳۸۵
- میترا حجار در ۲۳ سالگی در دوره هجدهم ۱۳۷۶
- رؤیا نونهالی در ۲۴ سالگی در دوره هفتم ۱۳۶۷
- مینا لاکانی در ۲۵ سالگی در دوره سیزدهم ۱۳۷۳ در رده‌های بعدی قرار دارند.

محمد رضا فروتن و هدیه تهرانی در فیلم قرمز تنها زوج سینمایی می‌باشند که برنده سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد و زن سال در یک فیلم شده‌اند .

پرویز پرستویی تنها بازیگری است که تا به حال توانسته دو سال پشت سرهم (دوره‌های ۲۳ و ۲۴) سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد را برای بازی در فیلم‌های بید مجنون و به نام پدر بدست آورد.

مسن ترین سیمرغی

- رقیه چهره آزاد در سن ۸۱ سالگی برای بازی در فیلم مادر به کارگردانی علی حاتمی سیمرغ گرفت و مسن ترین برنده این جایزه است.

چهل ساله‌های سیمرغی

- از دوره سوم در سال ۱۳۶۳ تا دوره ششم ۱۳۶۶ سن تمامی برندگان سیمرغ بالای ۴۰ سال بوده است .

کارگردانان سیمرغی

- چهار کارگردان در میان ۲۲ کارگردان بخش سودای سیمرغ جشنواره فیلم فجر ۳۴، پیش از این موفق به دریافت سیمرغ بهترین کارگردانی شده‌اند و ابراهیم حاتمی کیا و اصغر فرهادی در این بین رکورددار هستند.

□ سخن آخر

انقلاب اسلامی در ایران باعث شد عرصه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در کشور دستاوردهای بزرگی داشته باشد و در عرصه‌های فرهنگی، هنر سینما یکی از هنرهای شگفت‌انگیز این انقلاب بود. سینما به عنوان یکی از دریچه‌های مهم شناخت یک جامعه و یک ملت است و این هنر برآمده از اندیشه و تفکر هنرمندان و نویسندگان است، جایگاه رفیع سینمای ایران بویژه در چهار دهه اخیر بعد از انقلاب اسلامی در جهان ممتاز است. این سینما بعد از انقلاب اسلامی با نگاه و محوریت پر رنگ مسائل انسانی، مفاهیم خانواده و نگاه شاعرانه شکل گرفته است. توجه به موضوعات انسانی، جنبه‌های معنوی زندگی انسان، نقش زنان در جامعه، نمایش بحران‌ها و آشفتگی‌های برآمده از مدرنیته و نگاه ویژه به سبک زندگی شرقی، ملی و بومی از شاخصه‌های این سینماست. سینمای ایران بدون بهره‌گیری از جذابیت‌هایی چون: ابتذال و خشونت در جهان افق تازه‌ای را باز کرده و این سینما اساساً، شعر زندگی است با همه تلخی‌ها و زیبایی‌هایش.^۱

برگزاری جشنواره‌های مختلف داخلی و بین‌المللی در سینمای ایران از نمونه افتخاراتی است که ایران در عرصه‌های بین‌المللی کسب کرده است. انقلاب اسلامی مفاهیم بسیار غنی و ارزشمندی را به جامعه ایرانی ارزانی داشت و این مفاهیم متمدنانه و مدرن انقلابی باید در عرصه هنر بویژه سینما و آثار سینمایی ما عرضه شود.

از ویژگی‌های سینمای ایران پس از انقلاب اسلامی تعالی نقش زنان در سینما، ترویج معانی انسانیت و معنوی و نبود خشونت است، هرکس با هر سلیقه‌ای می‌تواند در هر جای دنیا تماشاگر سینمای انسان‌گرای ایران باشد، همان‌طور که مخاطب شاعرانی چون فردوسی، سعدی و حافظ بوده و هستند.^۲

۱. سینمای ایران بعد از انقلاب اسلامی با نگاه انسانی شکل گرفت؛ بانی فیلم، ۹۷/۴/۶

۲. سینمای ایران، دستاورد شگفت‌انگیز انقلاب اسلامی است؛ ایسنا، ۹۵/۱۲/۳